

33 . Istria | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2011

Anul: 2011

Cod RAN: 62039.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca greacă, Epoca elenistică, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie

Tipuri sit: tip neprecizat, amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Mircea Victor Angelescu, Virgil Apostol, Alexandru Avram, Iulian Bîrzescu, Valentin Victor Bottez, Laurențiu Cliante, Mircea Mihail Dabîca, Iulian Ganciu, Monica Mărgineanu-Cârstoiu, Karen Maurer, Irina Nastasi, Florina Panait-Bîrzescu, Alexandra Clara Țârlea, Ștefan Vasiliță

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universităț Vienna, Austria, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie

Raport

Campania din octombrie 2011 reprezintă începutul unei cercetări sistematice de durată în zona aflată la nord de Basilica episcopală descoperită în centrul cetății. Scopul cercetării în acest nou sector histrian (denumit Sectorul Centru-Nord - SCN) este de a evidenția, din punct de vedere științific și de a pune în valoare muzeistic eventualele anexe ale basilicii episcopale sau posibilele amenajări care au funcționat pe parcursul secolului VI p.Chr. în strânsă legătură cu aceasta. Prin urmare, nivelul pe care cercetarea din această zonă se va opri este cel corespunzător începutului secolului VI, consacrat în stratigrafia histriană ca nivelul IV A.

Suprafața încredințată spre cercetare colectivului constănțean este mărginită: la sud de latura nordică a basilicii episcopale; la est, de artera orientată nord-sud, care taie cartierul Domus (strada β); la nord, de artera principală histriană care pătrunde în cetate prin Poarta Mare a incintei romane târzii. Marea secțiune Est-Vest, săpată în anii 1950-51, taie suprafața menționată pe diagonală. Având în vedere imposibilitatea localizării în teren a traseului acestei secțiuni (din cauza pământului cu care a fost ulterior umplută, precum și cel care a fost aruncat în zonă din săpăturile mai vechi), am considerat necesară, în această primă campanie, trasarea unei secțiuni orientate Nord-Sud (perpendiculară pe latura de nord a anexei nord-estice a Basilicii episcopale). Dimensiunile secțiunii S I (stabilite în funcție de lățimea suprafeței) sunt 23 m lungime și 2 m lățime. Secțiunea a fost împărțită în carouri, numerotarea lor începând din capătul de nord al secțiunii. Au rezultat astfel 10 carouri cu latura de 2 m, al unsprezecelea având latura lungă de 3m. Din rațiuni legate de stratigrafie (la sud), dar și de stabilitatea solului (la nord, înspre stradă) am decis să păstrăm ambii martori din capetele secțiunii, cel puțin în această primă etapă a cercetării.

Condițiile meteorologice nefavorabile nu au permis finalizarea săpăturii, conform planului inițial. Astfel, adâncimea maximă la care am ajuns este de 0,85 m (de la nivelul actual de călcare, situat la o altitudine mai mare față de cel din capetele secțiunii, din cauza pământului depus), în caroul 5, corespunzător zonei de intersecție cu S II al Secțiunii Est-Vest. Adâncimea minimă la care am ajuns este de -0,45 m, în caroul 11. La această adâncime, pe toată suprafața caroului 11, între Z3 și profilul de sud (care se sprijină pe zidul anexei de nord-est a Basilicii episcopale) se întinde o podea din lut galben, corespunzătoare nivelului primei asize a zidului (este așezat direct pe pământ).

Situația arheologică obținută în această campanie se prezintă în felul următor:

După înlăturarea stratului vegetal, la o adâncime cuprinsă între -0,10 - 0,20 de la nivelul de călcare actual a apărut un strat compact de dărâmtură, întrerupt în zona mediană a secțiunii. Suprafața aceasta se conturează în grund ca o porțiune cu pământ negru cu fragmente ceramice amestecate și reprezintă de fapt intersecția secțiunii deschise de noi cu S II a secțiunii E-V trasată în anii '50.

S I a intersectat trei ziduri, cu aceeași orientare Est-Vest, pe care le-am numerotat de la nord spre sud Z1, Z2, Z3.

Z1 s-a conturat la o adâncime de -0,10 m de la nivelul actual de călcare, surprins pe o înălțime de 0,60 m (3 asize), lat de 0,70m; alcătuit din blocuri de dimensiuni medii, legate cu pământ (cel mai mare bloc măsoară 0,60m în lungime, 0,20m în lățime, 0,15m în înălțime); la 0,35m nord de Z1 intră în profilul de vest o dală dreptunghiulară (L-0,35m, l-0,12m, h-0,25m), așezată pe cant, paralelă cu Z1. Între Z1 și profilul de nord al secțiunii, după înlăturarea stratului vegetal, am ajuns pe un nivel gros de pământ cenușiu deschis, prăfos, amestecat cu fragmente de țigle și olane și rare bucăți de lutuială arsă (posibil de la o vatră aflată în zonă).

Z2 păstrat numai la nivelul primei asize, cu h-0,10m, l-0,70m; format din blocuri de piatră de dimensiuni mici (l-0,30m, L-0,35m).

Z3 din care s-a conservat numai prima asiză (în martorul de est intră parțial două blocuri fasonate, alunecate din a doua asiză). Din cauza faptului că zidul a fost legat numai cu pământ și nu a avut o fundație adâncă, s-a dărâmat până la prima asiză, chiar și aceasta alunecând ușor către nord. Din cauza alunecării laturii de nord a zidului, pe unele porțiuni lățimea sa atinge 0,80 m. În capătul care intră în martorul de vest lățimea sa măsoară 0,70 m, aceasta părând să fie dimensiunea sa inițială. Zidul apare la o adâncime de 0,30m de la nivelul actual de călcare și se conservă pe o înălțime de 0,18 m. Este alcătuit din blocuri de piatră de dimensiuni mici, cel mai mare având următoarele dimensiuni: L-0,35 m, l-0,25 m, h-0,15 m. La sud de acest zid, pe toată suprafața la o adâncime de - 0,45 m față de nivelul actual de călcare, sub un strat de dărâmtură format din pământ negru amestecat cu blocuri de piatră de dimensiuni medii și mari, fragmente ceramice și oase de animale, s-a conturat podeaua corespunzătoare lui Z3. Aceasta este formată dintr-un strat de lut galben puternic întărit, pornește de la baza lui Z3 și continuă spre sud, intrând sub martorul dintre S I și zidul de nord al anexei de nord-est a basilicii episcopale. Pe suprafața podelei am înregistrat un strat subțire de scoică pisată. După înlăturarea acestuia am ajuns la lutuiala galbenă, curată.

În stratul de dărâmtură dintre Z2 și Z3, la o adâncime de -0,65 m s-a detașat în grund o amenajare circulară de mici dimensiuni (diametrul exterior 0,70 m și cel interior de 0,40 m) alcătuită din pietre de mici dimensiuni. Nu am putut continua demontarea dărâmturii din jurul ei, din cauza condițiilor meteorologice care au pus capăt, mult prea devreme, campaniei de săpături. Putem menționa însă că din interiorul acestei structuri a fost recuperată o cantitate considerabilă de cochilii de melci.

În privința inventarului mobil recoltat în această campanie remarcăm o cantitate mică de fragmente ceramice (de factură romană târzie), cuie și piroane din fier, câteva fragmente de obiecte din sticlă, o greutate din lut, material osteologic animal. De asemenea, în stratul de dărâmtură au apărut și două blocuri de marmură nefasonate, provenite probabil din Z2 sau Z3.

Informații suplimentare online

[Raportul 4733 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)